

Fisa masurii 5/6A -EURI „Infiintarea sau dezvoltarea activitatilor neagricole in spatiul rural din fonduri EURI”

Denumirea masurii: Infiintarea sau dezvoltarea activitatilor neagricole in spatiul rural din fonduri EURI

CODUL masurii : M5/6A - EURI

Tipul masurii : INVESTITII

SERVICII

SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Peste jumătate din suprafața GAL (61,9% din teritoriu) este ocupată de terenuri neagricole, adică o suprafață de 86.649 ha. În plus, localitățile de pe teritoriul GAL se confruntă cu un grad redus de diversificare a economiei și cu o ofertă de locuri de muncă redusă pentru tinerii absolvenți.

Teritoriul GAL se bucură de o diversitate a resurselor naturale (resurse forestiere, resurse ale subsolului, precum: gipsuri, nisipuri, pietrișuri etc.) și antropice cu potențial economic. O gestiune deficitară a resurselor naturale, duce la utilizarea ineficientă a acestora și la deteriorarea progresivă.

Teritoriul dispune de un patrimoniu cultural, istoric ce poate fi valorificat prin conservarea, promovarea meșteșugurilor, tradițiilor artizanatului și prin investiții în sectorul turistic.

Resursele neagricole necesită o valorificare superioară, prin sprijinirea antreprenoriatului, sporirea atractivității turistice a zonei și menținerea moștenirii culturale și naturale.

Presiunile naturale asupra resurselor agricole pe termen lung trebuie preîntâmpinate, oferind alternative economice zonei, valorificarea corespunzătoare a resurselor neagricole oferind premisele unei dezvoltări durabile a zonei și conducând la îmbunătățirea condițiilor de trai a locuitorilor. Dezvoltarea unor noi activități economice creează locuri de muncă atât pentru persoanele neocupate în agricultură cât și pentru tinerii în vârstă de muncă, sporind atractivitatea zonei în detrimentul zonelor urbane/ rurale ce nu se află pe teritoriul GAL Valea Troțușului.

Obiectiv de dezvoltare rurală 3, din Reg. (UE) nr. 1305/2013, art. 4:

obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Obiectiv specific al măsurii:

Dezvoltarea antreprenoriatului prin susținerea înființării de start-up-uri pe sectoare de activități neagricole noi sau slab dezvoltate.

Măsura contribuie la prioritatea P6 Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale, prevăzută la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor din Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă, prevăzut la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: inovare.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: -

Sinergia cu alte măsuri din SDL: M6/6B, M7/6B, M8/6B.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Sprijinirea activităților neagricole prin înființarea de microîntreprinderi în alte activități decât cele agricole aduce un plus valoare zonei prin crearea de locuri de muncă, creșterea veniturile populației rurale, reducerea sărăciei în spațiul rural și reducerea diferențelor dintre mediul rural și urban.

Caracterul inovator al măsurii rezidă din sprijinirea sectoarelor cu potențial din zonă, precum: construcții, tâmplărie, meșteșuguri și artizanat, turism, comerț, prelucrare resurse, servicii, contribuind la diversificarea activității economice, generând noi locuri de muncă, absorbind forță de muncă locală disponibilă. Totodată, prin valorificarea economică a meșteșugurilor specifice și prin diminuarea migrației tinerilor din zonă, se aduce o contribuție semnificativă la menținerea moștenii culturale locale.

Totodată, măsura sprijină dezvoltarea spiritului antreprenorial la nivel local, implicând comunitatea în dezvoltarea durabilă a zonei prin implicare activă economică și prin utilizarea resurselor locale.

Măsura prevede înființarea entități economice pe baza unui plan de afaceri a acțiunilor eligibile detaliate.

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii.
  - R (UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis
  - R (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european 290 pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a R (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului
  - R (UE) nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului
  - R (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013
  - R (UE) nr. 808/2014 de stabilire a normelor de aplicare a R (UE) Nr. 1305/2013
  - Ordonanță de Urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare;
  - Ordonanța de Urgență nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național
  - Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02 cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții;
  - Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02 cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare. Linii directe comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate
  - Ordonanța de Urgență a Guvernului (OUG) Nr. 34 /2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii cu modificările și completările ulterioare;
- Lista actelor legislative enumerate are caracter orientativ, nefiind exhaustivă.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

- Micro-întreprinderi și întreprinderi neagricole mici existente și nou-înființate (start-ups)
- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente din spațiul rural, care își propun activități nonagricole, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acestora (start-ups);

Beneficiari indirecti:

- persoane fizice autorizate și persoane juridice
- grupuri de producători, forme asociative de producători
- societate civilă
- entități publice

5. Tip de sprijin

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Operatiuni/Actiuni eligibile pentru sprijin :

- ❖ Investiții pentru producerea și comercializarea produselor non-agricole, cum ar fi:
  - fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton;
  - fabricarea produselor chimice, farmaceutice;
  - activități de prelucrare a produselor lemnoase;
  - industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente;
  - fabricare produse electrice, electronice;
  - producerea de produse electrice, electronice, metalice, mașini, utilaje și echipamente, producția de carton
- ❖ Investiții pentru activități meșteșugărești, cum ar fi:
  - Activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole (olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii etc.)
- ❖ Investiții legate de furnizarea de servicii, cum ar fi:
  - Servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare;
  - Servicii de reparații mașini, unelte, obiecte casnice;
  - Servicii de consultanță, contabilitate, juridice, audit;
  - Activități de servicii în tehnologia informației și servicii informatice;
  - Servicii tehnice, administrative, etc.;
  - Investiții noi pentru infrastructură în unitățile de primire turistică de tipul: parcuri de rulote, camping, bungalow;
  - Proiecte de activități de agrement;
  - Modernizarea/extinderea unităților de primire turistică de tipul: parcuri de rulote, camping, bungalow și agropensiuni;

- Investiții noi/modernizări/extinderi ale structurilor de alimentație publică inclusiv punctul gastronomic local;
- Investiții pentru producția de combustibil din biomasă (ex.: fabricare de peleți și brichete) în vederea comercializării;
- Investiții pentru servicii de digitalizare în scopul eficientizării activității pentru care se solicită finanțare;
- Investiții care susțin protecția mediului

Costuri eligibile specifice

- construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor;
- achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing de utilaje, instalații și echipamente noi;
- investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

Se vor respecta prevederile aplicabile LEADER din Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat.

Costuri neeligibile:

- Prestarea de servicii agricole, achiziționarea de utilaje și echipamente agricole, în conformitate cu Clasificarea Activităților din Economia Națională;
- Procesarea și comercializarea produselor prevăzute în Anexa I din Tratat;
- Cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- Cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- Cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- Cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:
  - a. dobânzi debitoare;
  - b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite;
  - c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
  - d. în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.
  - e. Cheltuieli care fac obiectul finanțării altor programe europene/naționale, conform Cap. 14 și 15- PNDR.

Pentru proiectele depuse și selectate, termenul de implementare a proiectelor va fi stabilit la fiecare apel de selecție, în conformitate cu documentele de accesare.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Proiectul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin măsură;
- Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate pe teritoriul GAL;

- Solicitantul are obligativitatea sa asigure intretinerea/mentenanta investitiei pe o perioada minima de 5 ani de la ultima plata.

8.Criterii de selecție

- Principiul diversificării activității agricole a fermelor existente către activități non-agricole;
- Principiul prioritizării serviciilor medicale (inclusiv stomatologice și sanitar-veterinare);
- Principiul prioritizării proiectelor care includ acțiuni de digitalizare pentru eficientizarea activității;
- Principiul prioritizării proiectelor care includ acțiuni de protecția mediului;
- Principiul prioritizării activităților de producție;
- Principiul stimulării activităților turistice și/sau de agrement și/sau unități de alimentație publică desfășurate în zonele cu potențial turistic ridicat.
- Principiul derulării activităților anterioare ca activitate generală de management a firmei, pentru o mai bună gestionare a activității economice;
- Principiul accesului la finanțare - în sensul prioritizării solicitanților care nu au beneficiat de finanțare în perioada de programare 2014 - 2020 prin PNDR (sM 6.2, 6.4 și măsura similară din 19.2);
- Principiul maturității proiectului - în sensul documentației pentru demararea procedurii de evaluare a impactului preconizat asupra mediului, aduse la depunerea cererii de finanțare;
- Principiul creerii locurilor de munca

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9.Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Suma maxima nerambursabila a unui proiect va fi stabilita la fiecare apel de selectie prin corelarea cu sumele ramase disponibile pe masura, in conformitate cu documentele de accesare. **Proiectele vor fi finantate din fonduri EURI.**

Rata sprijinului: 90% din totalul cheltuielilor eligibile.

Elementele care au contribuit la stabilirea cuantumului sprijinului și la aplicarea unei intensități ale sprijinului specifice:

- obiectivele și prioritățile detaliate în SDL;
- bugetul disponibil;
- interes colectiv;
- accesul public la rezultatele măsurii.

10.Indicatori de monitorizare

Indicatori de monitorizare specifici domeniilor de interventie - locuri de munca create: 2

Cheltuiala publica totala : 208.338,29 euro (Fonduri EURI)